САМОСТІЙНА РОБОТА УЧНІВ НА УРОКАХ ХІМІЇ

Кушнірчук О.А., студентка IV курсу,
Зелінська О.Я., доцент, **Шпирка З.М.**, доцент
кафедра неорганічної хімії
Львівський національний університет імені Івана Франка

Формування в учнів здатності самостійно вчитися – одне з ключових завдань у контексті гуманізації освіти, оскільки стосується адаптації учня до життя в умовах швидкоплинних змін інформаційного суспільства.

Самостійна робота – це робота, яку учні виконують без безпосередньої участі вчителя, але за його завданням, у спеціально наданий для цього час. Вона відіграє значну роль у формуванні розумової активності, розвитку навчальних вмінь та пізнавального інтересу учнів. Під самостійною роботою учнів розуміємо роботу з підручником хімії, з робочим зошитом, розв'язування задач і вправ, написання рівнянь хімічних реакцій, підготовка до практичних робіт, виконання домашнього завдання, написання рефератів, підготовка до державної підсумкової атестації й зовнішнього незалежного оцінювання.

Під час вибору виду самостійної роботи учнів на уроці хімії слід керуватися основними принципами дидактики: доступності й систематичності, зв'язку теорії з практикою, поступового підвищення рівня складності завдань, творчої активності, диференційованого підходу до учнів.

У практиці викладання хімії у школі розрізняють такі види самостійної роботи: репродуктивні (копіюючі), частково-пошукові (евристичні), дослідницькі. Приклад репродуктивних завдань: розпізнати речовини H_2, H_2O, $CaCl_2$, Fe за типом хімічного зв'язку; серед переліку металів Zn, Mg, Cu, Ag зазначити ті, які реагують з розчином розбавленої сульфатної та хлоридної кислот. Евристичним завданням може бути ланцюжок перетворень: $C \rightarrow CO \rightarrow CO_2 \rightarrow CaCO_3 \rightarrow Ca(HCO_3)_2 \rightarrow CO_2$. Дослідницькі завдання: визначити вміст кристалізаційної води в кристалогідраті купрум(II) сульфату, виготовити водний розчин кухонної солі з заданою масовою часткою речовини. Серед форм самостійної роботи, які використовують на уроках хімії, розрізняють: колективні, групові, індивідуальні.

У час стрімкого використання учнями сучасних ґаджетів в учителів хімії з'явилась можливість використання для самостійної роботи технологій мобільного навчання та Augmented Reality (доповненої реальності).

Систематичне та планомірне проведення самостійної роботи на уроках хімії, за правильної її організації, допоможе сформувати в учнів не лише предметні, а й ключові компетентності, уміння та навички самостійно одержувати й використовувати на практиці нові знання, спілкуватися, адаптуватися до нових обставин, знаходити способи розв'язання життєвих проблем.

Лише ті знання і навики мають цінність, які здобуті самостійно.